

A black and white historical photograph showing a group of soldiers in a trench. The soldiers are wearing military uniforms and some are holding rifles. The scene is set in a trench with a dirt path leading through it. The background is a hazy, overcast sky. The text is overlaid on the center of the image.

OFIARY SYSTEMU KOMUNISTYCZNEGO

Miejsca upamiętniające

CMENTARZ OSOBOWICKI

Hołd Żołnierzom Wyklętym

OFIAROM TERRORU KOMUNISTYCZNEGO

1945-1956

Co roku, 1 marca na Cmentarzu Osobowickim o godzinie 10:40 mieszkańcy Wrocławia oddają hołd Niezlomnym Bohaterom.

Wszystko rozpoczyna się marszem spod bramy głównej cmentarza w kierunku pól cmentarnych 81A i 120 tzw. kwater więziennych.

Przed Pomnikiem Ofiar Terroru Komunistycznego 1945-1956 uczestnicy składają wieńce.

NA TYM TERENIE PO ZAKOŃCZENIU II WOJNY ŚWIATOWEJ DOKONYWANO UKRYCIA ZWŁOK TYCH WSZYSTKICH, KTÓRZY ZOSTALI ZGŁADZENI PRZEZ SOWIECKI TOTALITARYZM KOMUNISTYCZNY. TEN TEREN OZNACZONY KWATERAMI 81A I 120 BYŁ MIEJSCEM, GDZIE POD OSŁONĄ NOCY, W TAJEMNICY STARANO SIĘ UKRYĆ CIAŁA, ALE GDZIE RÓWNIEŻ ROZPOCZĘTO WALKĘ, BY WYKREŚLIĆ POLSKICH PATRIOTÓW Z PAMIĘCI.

Na Cmentarzu Osobowickim pochowano m.in. członków WiN, oficerów Wojska Polskiego i żołnierzy Armii Andersa, uczestników Powstań Śląskich i Powstania Warszawskiego, żołnierzy z Brygady Świętokrzyskiej NSZ oraz uczestników wojny polsko-bolszewickiej z 1920 roku.

Jest to jedyne miejsce w Polsce, gdzie zachowały się w niemal niezmienionym kształcie kwatery więźniów, ofiar terroru komunistycznego. W latach 1945-1956 na 22 polach pochowano blisko 840 osób. Istnienie kwater więźniów okresu stalinowskiego ujawniono dopiero w 1987 r.

A black and white historical photograph showing a group of soldiers in military uniforms running through a field of tall grass. The soldiers are carrying rifles and some have backpacks. The scene is captured in a dynamic, side-profile view, suggesting movement and urgency. The text 'POMNIK OFIAR STALINIZMU' and 'WROCLAW' is overlaid in white on the center of the image.

POMNIK OFIAR STALINIZMU

WROCLAW

© ANDRZEJ STAWINSKI/REPORTER

Rok odsłonięcia: 1989

Położenie: Położony jest nieopodal ulicy Świdnickiej we Wrocławiu.
Niedaleko znajduje się Opera i Narodowe Forum Muzyki.

Na pomniku zostało napisane:

„W 50-TĄ ROCZNICĘ NARZUCENIA SYSTEMU STALINOWSKIEGO
POLAKOM W HOŁDZIE JEGO OFIAROM KU PRZESTRODZE
ZYJĄCYM I PRZYSZŁYM POKOLENIOM”

Na cokole, po lewej stronie pomnika:

„POMNIK OFIAR STALINIZMU
MONUMENT TO WICTIMS OF STANILISM
DENKMALF FÜR DIE OPFER DES STALINISMUS
ПАМЯТНИК ЖЕРТВАМ СТАЛИНИЗМА”

po prawej stronie pomnika:

„TYM KTÓRZY ODBUDOWALI POLSKĘ I ZAGOSPODAROWALI
ZIEMIE ODZYSKANE W 50-TĄ ROCZNICĘ NARÓD POLSKI”

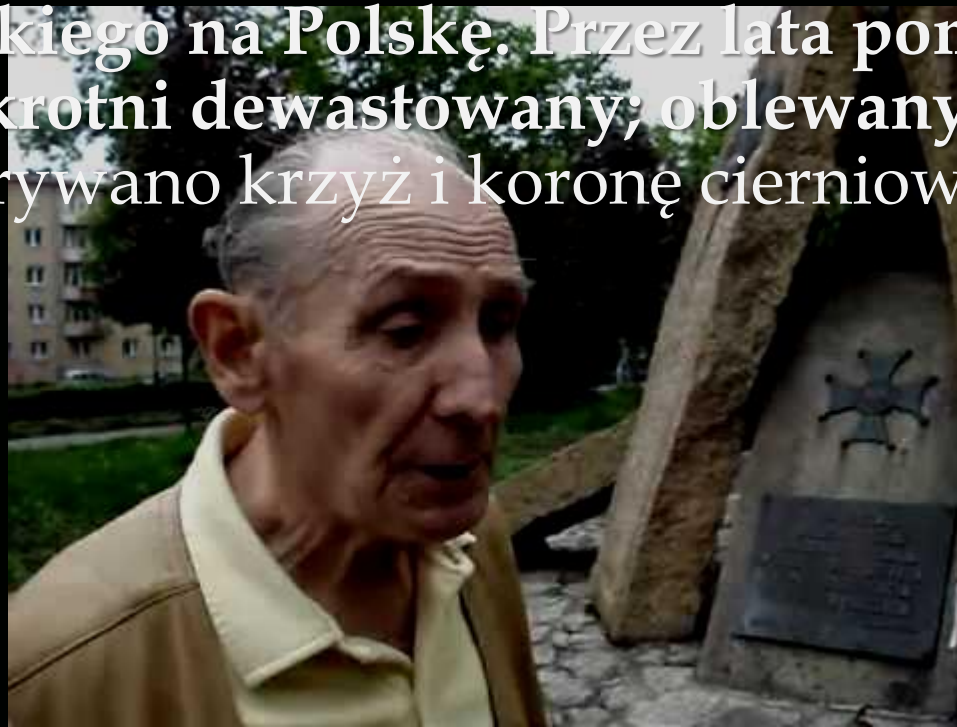
Wygląd: Podstawą pomnika jest rozległa otoczona łańcuchem kamienna płyta, na której spoczywają płyty tworzące coś na kształt prehistorycznego dolmenu. Na pomniku znajduje się krzyż, Krzyż Virtuti Militari, orzeł oraz korona cierniowa z brązu.

[Pomnik Ofiar Stalinizmu we Wrocławiu – Wikipedia, wolna encyklopedia](#)
[Wrocław - pomnik ofiar stalinizmu \(miejscapamiecinarodowej.pl\)](#)
[Pomnik Ofiar Stalinizmu \(Wrocław\) \(monuments-remembrance.eu\)](#)

Powstanie pomnika:

Pomnik powstał z inicjatywy Leszka Skonki, działacza opozycji antykomunistycznej. Jest to pierwsze miejsce upamiętnień ofiar stalinizmu we Wrocławiu. Zaprojektował go Tadeusz Teller. Prace zostały wykonane społecznie przy braku wsparcia instytucji państwowych. Odsłonięty został 17 września 1989 roku, w 50. rocznicę agresji Związku Radzieckiego na Polskę. Przez lata pomnik był wielokrotnie dewastowany; oblewany farbą, zrywano krzyż i koronę cierniową.

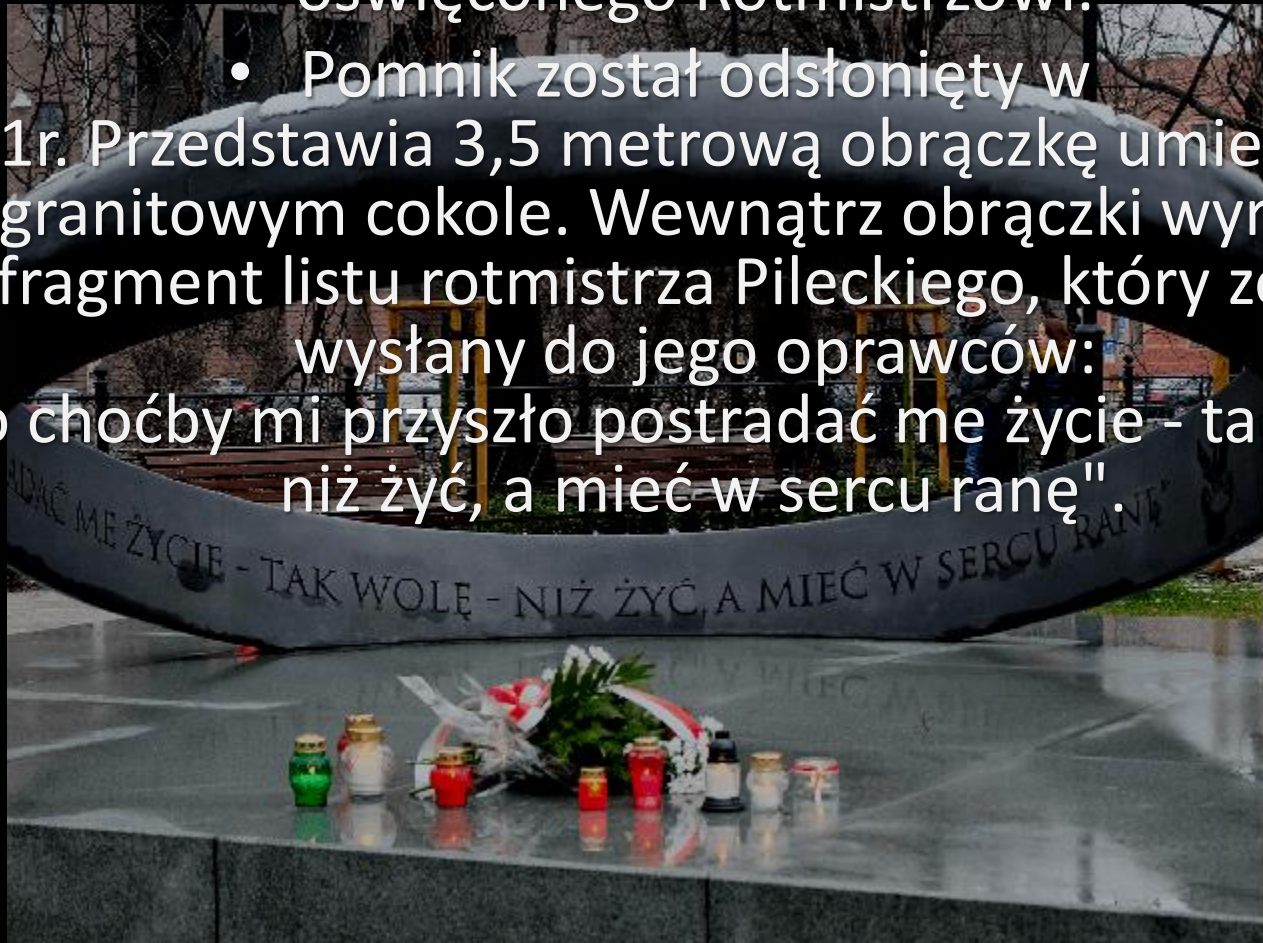

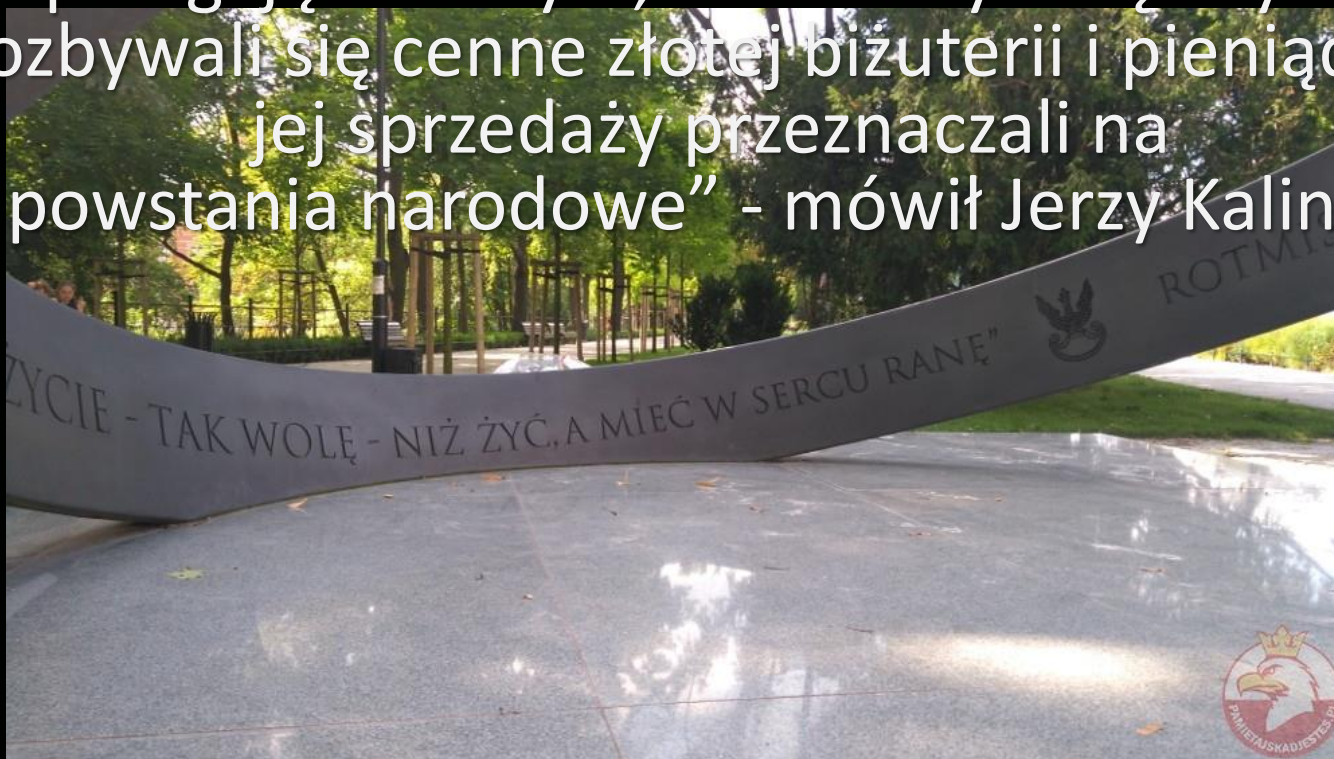
Pomnik Pileckiego

- 25 maja 2011 r. w ramach obchodów 63. rocznicy śmierci rotmistrza Witolda Pileckiego na Promenadzie Staromiejskiej we Wrocławiu (za budynkiem Opery) odbyła się uroczystość odsłonięcia pomnika poświęconego Rotmistrzowi.

- Pomnik został odsłonięty w 2011r. Przedstawia 3,5 metrową obręcz umieszczoną na granitowym cokole. Wewnątrz obręczy wyryty jest fragment listu rotmistrza Pileckiego, który został wysłany do jego oprawców:
"Bo choćby mi przyszło postradać me życie - tak wolę - niż żyć, a mieć w sercu ranę".

- Obrączka jest symbolem głębokiej i stałej wiary w wyznaczone przez Witolda Pileckiego ideały wolnej Polski. Jednocześnie prostota wykonania nawiązuje do „bizuterii patriotycznej”. „To znak najwyższej próby, ale również znak nawiązujący do czarnej bizuterii z Powstania Styczniowego. Wówczas to narodziła się tradycja polegająca na tym, że kobiety i mężczyźni pozbywali się cenne złotej bizuterii i pieniądze z jej sprzedaży przeznaczali na powstania narodowe” - mówił Jerzy Kalina.

- Monument został poświęcony legendarnej postaci Witolda Pileckiego, który uważany jest za jedną z najbardziej heroicznych postaci okresu II wojny światowej - żołnierz AK, twórca siatki konspiracyjnej i dobrowolny więzień w Auschwitz, Powstaniec Warszawski, żołnierz armii Andersa, zginął w 1947 r. w warszawskim więzieniu, oskarżony przez władzę PRL o zdradę.

Dziękujemy za uwagę

Natasza Kozłowska

Zofia Hajdaczuk

Basia Iwankiewicz

Katarzyna Saładyga

Weronika Łuciów

Zuzanna Chareża

2A